

Mainstreamia kansalle

JOSKUS 2000-luvun alkupuolella Viivi & Wagner oli jo koko lailla asemansa vakiinnuttanut suosikkisikailu. Olin autolla matkalla piirustuskeikalle, kun kuski, hyvin kouluttautunut ja lukenut nuorempi nainen kysyi, onko Viivi ja Wagner ulkomainen vai kotimainen. Hiljattain kuulin henkilöstä, joka on tiennyt kertoa Fingerporin olevan ulkoista tuotantoa.

VOIDAAN kysyä, onko joillekin mahdotonta mieltää suositun sarjakuvan olevan kotimainen? Ilmeistä on ainakin, että kaikkein mainostetuimpiakin nimikkeitä tunnetaan yllättävän huonosti. En tiedä Jubasta, mutta näinäkin päivinä signeeraustilaisuuksissa muutama tulee aina seläilemaan Fingerporeja ja kysyy: "Mikä tää on?" Huomatkaa, että nämä ovat siis ihmisiä jotka ovat valmiita tarttumaan ja tutustumaan sarjakuviin.

JOS näyttäviä lehti-, metro- ja oluthuonekampanjoita tekevä suurehko sarjakuvankustantaja ei saa nimikettään tämän paremmin tunnetuksi neljässä vuodessa, pienkustantajille tilanne näyttää synkänpuoleiselta. Tilanne on toki parempi kuin 2000-luvun alkupuolella, jolloin sai usein kuulla, että "meillä nyt vaan ei lueta sarjakuvaa". Mutta kovin aktiivista ei kansalaisten mielenkiinto voi olla, jos jonkun nimen saa tunnetuksi vain äärimmäisen kovalla karjumisella ja laajalla sanomalehtilevityksellä. Valtaosalla kansaa ei tunnu olevan innostusta ottaa itse selvää uusista otsikoista ja tekijöistä. Kulta-aikaan on vielä matkaa juu.

KUN puhutaan sarjakuvan tilanteen parantamisesta, tuntuu välillä siltä, että mainstreamia vähätellään. Huumoristripit ja Tintit ovat jonkinlaisia lukutaidottomien alkeissarjiksia. Pahimmillaan ne vievät huomiota ja hyllytilaa, parhaimmillaan ne voivat toimia porttina, joka johtaa varsinaisten Sarjakuvien löytämiseen. Epäilen tätä haitalliseksi ajateltavaksi, joka syö myös avantgardistisen sarjakuvan mahdollisuuksia.

USKON, että kasvu on mahdollista nimenomaan mainstreamin, huumori- ja seikkailusarjakuvan kautta. Sillä ei mene läheskään niin lujaa kuin pitäisi ja voisi. *Charlierin* ja *Uderzon Haikaralavue* on erittäin hyvä viihdesarjakuva, mainiosti suomennettuna ja myyvästi kansitettuna. Uppoaisi varmasti mm. useimpiin niistä, jotka lukevat vanhoihin ajoneuvoihin keskittyvää *Mobilisti*-lehteä. Mobilistin levikki on 25 000. Irtonumeron hinta 9,90. Ei ole mitään syytä, miksei Haikaralavue voisi myydä todella kovaa. Ja tämä on vain ensimmäisenä mieleen tullut esimerkki.

ULKOMAINEN mainstream ei löydä lukijoitaan, kotimais- ta on liian vähän. Huumoristrippi tosiaan on pelkkä poikkeus, muutkin formaatit pitäisi saada nousuun. Anssi Rauhalan ja kumppaneiden tuotannolle pitäisi saada lisää näkyvyyttä, yleisöä löytyisi kyllä. Kehittymisenkin varaa on, viihdesarjakuvan sisällön laadulle ei nimittäin ole mitään kattoa. Ei se ole mikään harjoittelumopo oikeaa sarja-

© HANNA KOLJONEN

kuvaa varten. Se on tärkeä osa sarjakuvan kenttää, eikä pelkästään tuomiensa eurojen ansiosta. Vaihtoehtosarjakuva voi parhaiten, kun valtavirta on elossa, lihoo ja kehittyy.

SARJAINFON viime numerossa Solja Järvenpää peräänkuulutti sarjakuvan lukemisen opettamista. Kannatan, mutta ison varoituksen kanssa: sarjakuvan lukemisen opettamiseen ei saa sisältyä lähtöoletusta siitä, milaista tavaraa on syytä oppia lukemaan. Ensinnäkin sellainen on vastenmielistä, subjektiivisia mieltymyksiä ei saa tyrkyttää koulussa. Ennenkaikkea se johtaa *Seitsemän veljestä* -efektiin, jossa väkisin tuputettuun materiaaliin kehittyy inho, vaikka se olisikin lukemisen arvoista. Toimivampi malli on mahdollisimman laaja-alainen sarjakuvan luettaminen niin, että oppilaat joutuvat myös esittelemään ja analysoimaan lukemaansa. Näin koululainen tai opiskelija saa tyydytystä siitä, että voi luvallisesti esitellä suurennoksia *Kalervo Palsan* tai *Jyrki Nissisen* kuvista. •

PERTTI JARLA ON FINGERPORI-SARJAKUVAN PIIRTAJÄ/KÄSIKIRJOITTAJA.